

Idősorelemzés praktikum

Házi feladat I.

Elek Péter

Beadási határidő: 2017. április 5., 14 óra (zárthelyi eleje)

1. feladat. (AR(1)-folyamat zajjal.) Legyen $Y_t = aY_{t-1} + \epsilon_t$ egy AR(1) folyamat, amihez adjunk hozzá egy véletlen zajt: $X_t = Y_t + \eta_t$. Tegyük fel, hogy $\{\epsilon_t\}$ és $\{\eta_t\}$ ($t = 1, 2, \dots$) normális eloszlású, σ_ϵ és σ_η szórású, független zajok, amelyek egymástól is függetlenek. Tegyük fel továbbá, hogy az AR(1)-folyamat kezdeti értéke, Y_0 is független a fenti zajoktól és eloszlása a stacionárius eloszlás: $N(0, \sigma_\epsilon^2 / (1 - a^2))$.

- Határozzuk meg X_t autokorreláció-függvényét!
- Milyen folyamatot követ X_t ?

2. feladat. Tekintsük az alábbi folyamatot:

$$X_t = 1.6 * X_{t-1} - 0.9 * X_{t-1} + \epsilon_t + 0.5 * \epsilon_{t-1},$$

ahol ϵ_t független értékű zaj zérus várható értékkel és $\sigma_\epsilon = 1$ szórással. Bizonyítsuk be, hogy a folyamatnak van stacionárius $MA(\infty)$ reprezentációja, továbbá, hogy invertálható (azaz létezik $AR(\infty)$ reprezentációja). Határozzuk meg a következőket:

- a stacionárius megoldás várható értéke, szórása, autokorreláció-függvénye
- a folyamat $MA(\infty)$ reprezentációja
- a folyamat spektrális sűrűségfüggvénye.

Határozzuk meg R függvények segítségével is az autokorrelációkat, parciális autokorrelációkat és az $MA(\infty)$ reprezentáció elemeit, valamint ábrázoljuk a spektrális sűrűségfüggvényt! Ezenkívül szimuláljunk ilyen folyamatokat R-rel!